

УДК
377

ІННА КОСЯК, ДАР'ЯНА ОЛІЙНИК,
ВАЛЕНТИН КОВАЛЕНКО
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

ЗМІШАНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ У СЬОГОЧАСНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ

Мета. Аналіз переваг та недоліків змішаної системи навчання у сьогочасній підготовці майбутніх фахівців швейної галузі.

Ключові слова: теоретичне навчання, практична підготовка, змішане навчання, професійна освіта, швейна галузь.

Постановка завдання. Швидкий прогрес науки і техніки, COVID-19, повномасштабна війна в Україні та вимоги ринку праці до фахівців швейної галузі спонукають організаторів освітнього процесу впроваджувати нові форми та методи навчання у професійній підготовці майбутніх спеціалістів.

Ми вважаємо, що найоптимальнішою моделлю професійної підготовки для сьогочасної України є змішана форма навчання. Проте зауважимо, що вибір варіанту навчання залежить безпосередньо від безпекової ситуації в кожному населеному пункті та від функціонування практично-теоретичної системи взагалі. Тому розглянемо переваги й недоліки змішаної системи навчання у підготовці фахівців швейної галузі.

Методи досліджень: аналіз наукової літератури, узагальнення, порівняння та систематизація підходів до розробки методичних систем організації навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, синтез.

Результати досліджень. Цьогоріч Міністерство освіти і науки запропонувало ЗП(ПТ)О обрати свій варіант навчання для учнів: онлайн, офлайн та змішаний формат.

Враховуючи реалії нашого сьогодення більшість навчальних закладів освіти обрали змішане навчання (blended learning), концепція якого була закладена в 60-х роках ХХ століття зарубіжними науковцями J. Bersin, C. Bonk, C. Graham [1]. Проте сутність змішаного навчання досліджувалося і українськими вченими: О. Базелюк, М. Прокопчук, О. Шамрлюк та ін.

Проаналізувавши праці вищезазначених науковців [3, 4, 5], обґрунтуємо визначення поняття терміну «змішане навчання» - це методика, яка поєднує засвоєння здобувачами освіти однієї частини навчального матеріалу онлайн (використання сучасних інформаційних та інтерактивних технологій) і

самостійного навчання й іншої частини - матеріалу за допомогою офлайн (традиційного аудиторного навчання) [4].

Зауважимо, що міжнародною асоціацією з дистанційного навчання iNacol (The International Association for K-12 Online Learning) рекомендовано виділяти різні моделі змішаного навчання (переважно очне, більш онлайн та переважно онлайн) і характеристики, що визначають роль педагога щодо моделі навчання, здобувача освіти, навчального завдання.

Проте головним аспектом усіх моделей змішаного навчання є інтерактивна взаємодія, яка може здійснюватися за наступними сценаріями:

1. Взаємодія «онлайн викладач» – здобувач освіти (обмін електронними повідомленнями, оголошення, дискусії, міні лекції).

2. Взаємодія здобувач освіти – здобувач освіти (дискусії, групова робота, взаємооцінювання робіт та ін.).

3. Взаємодія здобувач освіти – навчальний матеріал (матеріал для читання, електронні підручники, посібники та матеріали курсу).

4. Взаємодія викладач – здобувач освіти (курс, у якому студенти повинні навчатися віч-на-віч зі своїм викладачем, а потім можуть виконувати решту курсової роботи віддалено від викладача) [2].

Отже, змішане навчання поєднує в собі переваги як традиційного, так і дистанційного методу навчання. З позиції традиційного методу, змішане навчання дає багато можливостей взаємодіяти під час занять не тільки викладачеві та учням, а й учням один з одним зокрема. Цей вид спільного навчання збільшує темпи навчання і розвиває не лише когнітивні, але й психомоторні та емоційні здібності. З позиції онлайн навчання змішана модель забезпечує більше гнучкості в здійсненні освітнього процесу.

Втім крім переваг змішаного навчання існують наступні недоліки: неодмінна умова – підключення до мережі «Інтернет», неготовність інформаційно-освітнього середовища закладів освіти до підтримки цілісного процесу електронного навчання, відсутність методики викладання в електронному середовищі, обов'язкової системи підвищення кваліфікації в галузі електронних технологій.

Згідно з Державним освітнім стандартом з професії «Кравець» майбутні фахівці повинні набути виробничих навичок (ремонт та виробництва дитячого, жіночого, чоловічого, робочого одягу та ін.). На нашу думку, із розглянутих вище моделей змішаного навчання, доцільно запропонувати Rotation Model (учні чергують між собою онлайн-навчання, навчання в малих групах і завдання за своїми партами), традиційне навчання з веб-підтримкою та blended-learning де відбувається чергування традиційних аудиторних та електронних занять/завдань.

Для впровадження змішаної системи навчання в ЗП(ПТ)О викладачу необхідно уміти застосовувати обрану модель змішаного навчання, організувати відбір навчальних та електронних ресурсів для змішаного навчання, виконувати компонування навчальних матеріалів на основі електронних ресурсів; планувати навчальну діяльність із використанням ІКТ; планувати урок / заняття; позаурочну діяльність; самостійну діяльність здобувача освіти; організувати інтерактивну навчальну діяльність, організувати інтерактивну роботу в ІКТ-насиченому середовищі.

Висновок. Діти сьогодні ростуть у постійному інформаційному потоці, і методи навчання повинні спонукати їх «копати» глибоко, щоб підготувати їх до життя у світі, який цінує здатність формулювати питання, а потім знаходити відповіді на ці питання. І, якщо змішане навчання обмежиться тільки вихованням дітей, які добре виконують стандартні тести, воно стане в підсумку ще одним розчаруванням. Ми повинні розуміти, що змішане навчання - не панацея. Це масштабна стратегія, яка допомагає розбивати стереотипи, властиві традиційній системі навчання.

Література

1. Bersin J. The Blended Learning Book: Best Practices, Proven Methodologies, and Lessons Learned. San Francisco: John Wiley & Sons, 2004. 256 p.
2. Blending Learning: The Evolution of Online and Face-to-Face / A. Powell et. al. iNACOL, The International Association for K-12 Online Learning. 2015. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED560788.pdf> (Last accessed: 29.10.2023).
3. Базелюк О.В. Змішане навчання в професійно-технічних навчальних закладах. *Технології дистанційного професійного навчання* : метод. посібник. Житомир : «Полісся», 2018. С. 101–106.
4. Прокопчук М.М. Із досвіду впровадження змішаного навчання при вивченні англійської мови за професійним спрямуванням. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2020. № 6. URL: <https://rsglobal.pl/index.php/ws/article/view/1292> (дата звернення: 23.09.2023)
5. Шамралюк О. Змішане навчання як важлива умова розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю. *Проблеми підготовки фахівців – аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти*. 2018. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/71/part_2/37.pdf (дата звернення: 23.09.2023)